
ICT-monitor 2002

Erasmus Universiteit Rotterdam

Datum
1 oktober 2002

Auteurs
Drs. Gerard Baars (OECR)
Dhr. Ronald Hos (OOS)
Drs. Alma Kerling (OECR)

Inhoudopgave

1. Inleiding	4
1.1. Doel van de ICT-monitor	4
1.2. Opzet van het onderzoek	4
1.3. Procedure	5
1.4. ICT-monitor per faculteit	5
1.5. Respons per faculteit	5
1.6. De vragenlijsten	6
1.7. Leeswijzer	7
2. Feitelijk gebruik Blackboard door docenten en studenten in studiejaar 2001-2002.....	8
2.1. Geschat gebruik van Blackboard per faculteit.....	8
2.2. Statistische gegevens uit Blackboard	9
3. Resultaten ICT-monitor studenten	13
3.1. Feitelijk gebruik van Blackboard in het onderwijs.....	13
3.2. Onderwijskundig gebruik van Blackboard.....	14
3.3. Infrastructuur en voorzieningen voor online leren	18
3.4. Wensen en behoeftes voor verdere implementatie	21
4. Resultaten ICT-monitor docenten	22
4.1. Feitelijk gebruik van Blackboard in het onderwijs.....	22
4.2. Onderwijskundig gebruik van Blackboard.....	23
4.3. Infrastructuur en voorzieningen voor online leren	26
4.4. Wensen en behoeftes voor verdere implementatie	29
5. Conclusies en aanbevelingen	32
Bijlage 1 Vragenlijst studenten	35
Bijlage 2 Vragenlijst docenten	39

Voorwoord

In dit rapport vindt u de resultaten van de ICT-monitor die in de maanden mei en juni 2002 is afgenomen bij studenten en docenten van de Erasmus Universiteit Rotterdam. In de ICT-monitor zijn gegevens verzameld over het gebruik van Blackboard in het studiejaar 2001-2002.

In hoofdstuk 1 vindt u informatie over het doel van de monitor, de opzet van de monitor, de procedure die is gevolgd, de respons van docenten en studenten van de verschillende faculteiten en de vragenlijsten die zijn afgenomen.

In hoofdstuk 2 is EUR-brede informatie (inclusief statistische gegevens) over de invoering van Blackboard opgenomen.

In hoofdstuk 3 vindt u de resultaten van de vragen die bij studenten van de verschillende faculteiten zijn afgenomen, in hoofdstuk 4 staan de resultaten van de vragen die bij docenten zijn afgenomen.

In hoofdstuk 5 ten slotte staan enkele conclusies en aanbevelingen.

Gerard Baars (OECR)

Ronald Hos (OOS)

Alma Kerling (OECR)

September 2002

Voor vragen en/of opmerkingen over deze ICT-monitor kunt u contact opnemen met Gerard Baars (baars@oecr.nl).

1. Inleiding

De Erasmus Universiteit is in februari 2000 gestart met een EUR-brede pilot met de elektronische leeromgeving Blackboard. Vanaf 1 januari 2001 is Blackboard structureel en universiteitsbreed ingevoerd. Het College van Bestuur heeft zich bij de invoering van Blackboard ten doel gesteld dat alle docenten van de EUR binnen drie jaar Blackboard zullen gebruiken om hun onderwijs te presenteren, onderwijsmaterialen beschikbaar te stellen en te communiceren met studenten en/of mededocenten.

Voor de EUR is een centrale Blackboard-server ingericht. De faculteit der Bedrijfskunde heeft tot en met juli 2002 gebruik gemaakt van een eigen Blackboard-server. In augustus 2002 zijn alle cursussen van de faculteit Bedrijfskunde overgezet naar de centrale EUR-server.

Naast de invoering van Blackboard werkt de EUR aan een universiteitsbreed project Samenwerken aan ICT om de vernieuwing van het onderwijs aan de EUR waarbij stelselmatig gebruik wordt gemaakt van ICT te stimuleren (zie <http://www.oecr.nl/icto/centraal/index.html>).

Beide ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat in een ICT-monitor de meningen van docenten en studenten over de implementatie van ICTO (vooral Blackboard) op de EUR worden gepeild.

1.1. Doel van de ICT-monitor

Bij de invoering van Blackboard is afgesproken regelmatig te onderzoeken hoe de voortgang van de implementatie van dit programma verloopt. In deze ICT-monitor zijn gegevens verzameld over het gebruik van Blackboard in het studiejaar 2001-2002. De gegevens voorzien het management van de EUR evenals de faculteiten en diensten van informatie om de voortgang van de implementatie van het ICT-beleid aan de EUR mogelijk te maken en, indien nodig, bij te sturen.

De ICT-monitor is uitgevoerd door het ICTO-expertisecentrum van het Onderwijskundig Expertise Centrum Rotterdam (OECR) en de afdeling Onderwijs en Onderzoek in het directoraat OOS van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Het was nadrukkelijk niet de bedoeling om met de ICT-monitor een grootschalig, diepgravend onderzoek te doen. De bedoeling was om kort na de grootschalige implementatie van Blackboard 5.5 level 3 een aantal indicaties te krijgen over feitelijk gebruik, knelpunten en faciliteiten voor online leren onder de gebruikers van Blackboard.

1.2. Opzet van het onderzoek

Er is voor gekozen om de survey-mogelijkheid van Blackboard te gebruiken om de ICT-monitor af te nemen. Er zijn aparte Blackboard-sites aangemaakt voor studenten en docenten van de verschillende faculteiten van de EUR.

Het voordeel van het gebruik van Blackboard is dat studenten en docenten betrekkelijk snel en eenvoudig te benaderen zijn en dat de verwerking van de gegevens automatisch verloopt. Bovendien worden de daadwerkelijke gebruikers van Blackboard aan het woord gelaten.

Het nadeel van het gebruik van Blackboard is dat slechts een beperkte groep docenten en studenten heeft geparticipeerd in de ICT-monitor en ook dat de niet-gebruikers van Blackboard hierdoor niet “aan het woord” komen.

1.3. Procedure

Als start van de ICT-monitor is een online vragenlijst afgenomen bij de Blackboard-coördinatoren van alle faculteiten. Hiervoor is gekozen, omdat zij onder andere belast zijn met de implementatie van Blackboard. Niet elke Blackboard-coördinator op de EUR heeft echter hetzelfde takenpakket. Sommigen zijn voornamelijk belast met de technische implementatie en het oplossen van technische problemen (technisch applicatiebeheer), anderen zijn ook bij de onderwijskundige implementatie nauw betrokken. Bij het beantwoorden van de vragenlijst hebben de coördinatoren soms andere betrokkenen ingeschakeld om de (meer inhoudelijke) vragen te beantwoorden. Op grond van de uitkomsten van dit onderzoek onder de Blackboard-coördinatoren zijn vragenlijsten opgesteld voor docenten en studenten. Voor elke faculteit is een Blackboard-module (met de survey) aangemaakt voor zowel docenten als studenten. Om het invullen van de survey aantrekkelijk te maken zijn 20 waardebonnen van € 25 beschikbaar gesteld voor deelnemende docenten en studenten.

In eerste instantie zijn de opleidingsdirecties van de faculteiten in kennis gesteld van de monitor. Na openstelling van de surveys in Blackboard is via een announcement in Blackboard een verzoek gedaan om de enquête in te vullen. Daarnaast zijn e-mails verstuurd naar alle docenten en studenten van de EUR met ditzelfde verzoek.

1.4. ICT-monitor per faculteit

Er zijn grote verschillen tussen de faculteiten in de mate waarin en de wijze waarop men gebruik maakt van Blackboard. Er is daarom per faculteit een survey aangemaakt op Blackboard. In de huidige versie van Blackboard is het anders niet mogelijk de uitkomsten per faculteit te genereren. Voor de faculteit Bedrijfskunde is de survey afgenomen via de Blackboard-server die zij tot augustus 2002 heeft gebruikt.

1.5. Respons per faculteit

Tabel 1.5.1 geeft een overzicht van de respons op de ICT-monitor van studenten en docenten, uitgesplitst naar faculteit.

Respondenten van de ICT- monitor				
Faculteit	Ingeschreven studenten (dec. 2001)	Aantal student respondenten	Percentage student respondenten	Aantal docent respondenten
FEW	4546	358	8%	21
FB	4687	409	8.7%	14
FSW	1125	113	10%	3
FHKW	623	37	6%	6
FW	206	11	5%	0
FGG	1666	35	2%	10
FR	3402	86	2.5%	2
BMG	435	42	9.6%	6
Totaal EUR	16690 (15214 exclusief dubbeltelling)	1091	7.2%	62

Tabel 1.5.1. Respondenten ICT-monitor

Bij onderzoek aan andere universiteiten komt men ongeveer tot vergelijkbare aantallen student-respondenten als in deze ICT-monitor (vergelijk KUB-onderzoek in juni 2001: 1489 studenten; VU-onderzoek in oktober 2001:1669 studenten).

Bij FGG is met name in het eerste jaar van de opleiding gebruik gemaakt van Blackboard. Daarover is door de Blackboard-coördinator onlangs een vragenlijst afgenomen. Dit kan het relatief lage aantal student-respondenten bij FGG verklaren.

Het relatief lage percentage respondenten bij FR kan wellicht verklaard worden door het feit dat dit studiejaar in slechts 11% van de cursussen gebruik werd gemaakt van de Blackboard-omgeving (zie ook tabel 2.2.1).

De respons onder docenten is relatief laag. Naar schatting werken 1500 docenten op de Erasmus Universiteit. Dit betekent dat ongeveer 4% van alle docenten aan de ICT-monitor heeft meegedaan.

1.6. De vragenlijsten

In de vragenlijsten staan vragen rond de volgende onderwerpen:

1. Feitelijk gebruik van Blackboard in het onderwijs
2. Onderwijskundig gebruik van Blackboard
3. Infrastructuur en voorzieningen voor online leren
4. Wensen en behoeftes voor de verdere implementatie

De meeste vragen zijn gesloten (multiple-choice/ multiple-answer). Bij een enkele vraag kunnen de respondenten hun mening in eigen woorden toelichten. Gekozen is vooral voor gesloten vragen zodat de verwerking van de gegevens relatief snel kan plaatsvinden.

In de vragenlijsten van docenten en studenten zijn zoveel mogelijk dezelfde (soort) vragen gesteld. Op deze manier kunnen verschillende items vanuit het perspectief van de docent en vanuit het perspectief van de student worden bekeken.

1.7. *Leeswijzer*

In hoofdstuk 2 wordt een aantal gegevens gepresenteerd over het feitelijk gebruik van Blackboard op de EUR in het eerste implementatiejaar. In hoofdstuk 3 en 4 worden de resultaten van de ICT-monitor onder respectievelijk studenten en docenten gepresenteerd. In hoofdstuk 5 ten slotte staan enkele conclusies en aanbevelingen.

In de bijlagen vindt u een overzicht van alle vragen die aan studenten gesteld zijn (bijlage 1) en een overzicht van alle vragen die aan docenten gesteld zijn (bijlage 2).

2. Feitelijk gebruik Blackboard door docenten en studenten in studiejaar 2001-2002

In dit hoofdstuk wordt een aantal gegevens gepresenteerd over het feitelijk gebruik van Blackboard door docenten en studenten. Bij de start van de brede uitrol (september 2001) zijn voor alle vakken van alle faculteiten in het initieel onderwijs Blackboard cursussen aangemaakt. De faculteit Bedrijfskunde gebruikte op het moment van de meting naar het feitelijk gebruik van Blackboard nog een eigen server voor de Blackboard-cursussen. In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van werkelijk gebruikte Blackboard-cursussen bij alle faculteiten aan de EUR in het studiejaar 2001-2002 en van de toename van het gebruik van Blackboard door docenten en studenten.

2.1. *Geschat gebruik van Blackboard per faculteit*

Aan de Blackboard-coördinatoren van de verschillende faculteiten is gevraagd om een schatting te maken van de hoeveelheid cursussen in het initieel onderwijs voor voltijdstudenten en het gebruik van Blackboard daarbij. In tabel 2.1.1 staan de resultaten van deze vragen.

Schatting gebruik Blackboard in het initieel onderwijs voor voltijdstudenten (gegevens Blackboard-coördinatoren)			
Faculteit	Aantal cursussen voor voltijd studenten (initieel)	Aantal van deze cursussen waarin gebruik werd gemaakt van Blackboard	Percentage cursussen waarin gebruik is gemaakt van Blackboard
FHKW	123	60	49%
BMG	36	25	69%
FEW	375	115	31%
FGG	38 ¹	10	26%
FSW	135	83	61%
FW	50	24	48%
FB	132	132	100%
FR	179	20	11%
Totaal	1068	469	44%

Tabel 2.1.1 Schatting van aantal cursussen waarin gebruik is gemaakt van Blackboard (meting mei/juni 2002)

Uit tabel 2.1.1 is op te maken dat bij ongeveer de helft van de cursussen die op de EUR in het initieel onderwijs voor voltijdstudenten worden verzorgd op een of andere manier gebruik wordt gemaakt van Blackboard. Deze gegevens geven geen informatie over de kwaliteit van het gebruik van Blackboard.

¹ 4 themablokken in jaar 1, 12 programmaonderdelen jaar 2, 11 programmaonderdelen jaar 3, 6 programmaonderdelen jaar 4, 5 programmaonderdelen jaar 5-6

2.2. *Statistische gegevens uit Blackboard*

In tabel 2.2.1 staan statistische gegevens die uit Blackboard zijn gegenereerd over het aantal cursussen, aantal gebruikers en aantal hits. De gegevens zijn medio juni 2002 gegenereerd.

Number of Courses	1124	Number of Hits	6853908
Number of Users	37727	Number of Enrolled Users	16871
Number of Students	16741	Number of Instructors	999
Hits on Most Active Date (2002-03-06)	48959	Average Hits Per Day	18675

Tabel 2.2.1 Statistische gegevens uit Blackboard medio juni 2002

Uit tabel 2.2.1 is op te maken dat in juni 2002 1124 cursussen beschikbaar zijn in Blackboard. Dit zijn zowel cursussen die in het initieel onderwijs worden verzorgd voor voltijdstudenten als cursussen die in deeltijdopleidingen worden verzorgd en externe cursussen. Het aantal beschikbare cursussen zegt niets over het daadwerkelijke gebruik van de Blackboard-cursussen door docenten en studenten. De cursussen van de faculteit Bedrijfskunde zijn niet in dit overzicht opgenomen. Deze cursussen zullen pas per 1 augustus 2002 worden toegevoegd op de centrale Blackboard-server van de EUR. De verwachting is dat het aantal beschikbare cursussen, maar ook het aantal cursussen dat gebruikt wordt, zal verdubbelen per 1 september 2002. Dit komt doordat de cursussen van de faculteit Bedrijfskunde worden toegevoegd en doordat nieuwe vakken volgens de BaMa-structuur worden toegevoegd.

Het aantal gebruikers (Number of Users) uit tabel 2.2.1 is gelijk aan het totaal aantal gebruikersaccounts binnen Blackboard. In Blackboard worden accounts aangemaakt voor alle ingeschreven studenten, cursisten, vooraanmelders en alle medewerkers met een aanstelling bij de EUR. In deze telling zit een aanzienlijke overlap. De EUR heeft het beleid dat voor uitgeschreven studenten en medewerkers de informatiesystemen nog twee maanden beschikbaar zijn voor afronding van activiteiten. Pas na deze periode worden accounts op non-actief gesteld in deze systemen, waarna ook het gebruikersaccount van Blackboard 'disabled' wordt.

Het aantal studenten (number of students) uit tabel 2.2.1 is het totaal aantal gebruikers met de 'rol' student. Dit cijfer geeft een redelijk goed beeld van het totaal aantal studenten binnen Blackboard, omdat 'disabled' accounts niet worden meegeteld.

Bij "Hits on Most Active Date" in tabel 2.2.1 is af te lezen dat op 6 maart 2002 het vaakst pagina's op Blackboard zijn bezocht. Elke pagina (pagina's binnen een cursus of overige pagina's van Blackboard) die in Blackboard is aangeklikt is geteld.

Vanaf medio juni 2001 tot medio juni 2002 zijn bijna zeven miljoen hits in Blackboard geteld. Ook hier geldt weer dat elke pagina die binnen een Blackboard-cursus wordt bezocht en elke klik op een overige pagina van Blackboard geteld is.

Bij "Number of Enrolled Users" in tabel 2.2.1 is af te lezen hoeveel gebruikers ingeschreven ('enrolled') zijn op een cursus in Blackboard. Het gaat hier om gebruikers die in een cursus ingeschreven staan als 'student', 'instructor', 'teaching assistant', 'course builder' of 'administrator'.

Bij "Number of Instructors" in tabel 2.2.1 is af te lezen hoeveel gebruikers enrolled zijn als instructor op een cursus. Dit zijn vaak docenten of student-assistenten van een vak. Student-assistenten die uitsluitend een vakin-

houdelijke en/of cursusverzorgende rol hebben worden normaal gesproken in de cursus als ‘teaching-assistant’ enrolled.

Bij de “Average Hits per Day” in tabel 2.2.1 staat hoeveel pagina’s per dag binnen Blackboard worden bezocht. Het betreft hier een gemiddelde over de gehele periode van juni 2001 tot en met juni 2002.

In tabel 2.2.2. staat cumulatief hoeveel studenten en docenten vanaf juni 2001 tot en met juni 2002 Blackboard hebben gebruikt.

Date	Total Users	Students	Instructors
2001-06	3	0	252
2001-07	4620	1	252
2001-08	25292	4	539
2001-09	31234	56	602
2001-10	32208	4808	652
2001-11	32749	5567	698
2001-12	33188	5924	731
2002-01	33573	6606	770
2002-02	34480	7406	836
2002-03	35896	8148	896
2002-04	36379	8572	948
2002-05	37016	9070	970
2002-06	37727	16741	999

Tabel 2.2.2 Gebruik Blackboard docenten en studenten (cumulatief)

Uit tabel 2.2.2 is een duidelijke groei af te lezen van het aantal gebruikers binnen Blackboard. Hier is echter wel sprake van de ‘vervuiling’ zoals omschreven bij de toelichting op tabel 2.2.1 bij “Number of Users”.

In tabel 2.2.3 staat het cumulatief overzicht van het aantal Blackboard-cursussen per maand.

Date	Courses Per Month
2001-06	326
2001-07	326
2001-08	850
2001-09	911
2001-10	937
2001-11	948
2001-12	981
2002-01	997
2002-02	1048
2002-03	1063
2002-04	1088
2002-05	1100
2002-06	1124

Tabel 2.2.3 Aantal Blackboard-cursussen per maand (cumulatief)

In tabel 2.2.3 is duidelijk af te lezen hoeveel Blackboard-cursussen er elke maand zijn bijgekomen. Het aantal beschikbare cursussen wil echter niet zeggen dat deze ook alle in gebruik zijn (zie voor een schatting van het aantal gebruikte cursussen tabel 2.2.1).

In tabel 2.2.4 staat het aantal hits per maand.

Date	Hits Per Month
2001-06	863
2001-07	12635
2001-08	49497
2001-09	615001
2001-10	708198
2001-11	627599
2001-12	556987
2002-01	737248
2002-02	852297
2002-03	920008
2002-04	769290
2002-05	768831
2002-06	416267

Tabel 2.2.4 Aantal hits per maand

In tabel 2.2.4 is duidelijk zichtbaar dat het aantal hits vanaf de start van het collegejaar 2001 – 2002 is toegenomen. De reden dat de maand juni 2002 lager scoort is dat deze meting net niet aan het eind van de maand is gedaan. Ook is in deze maand de vakantieperiode begonnen. Er is een duidelijke afname van het aantal hits per maand te zien in de maand december 2001. Dit lijkt vooral te komen door de vakantieperiode (Kerst).

Uit de statische gegevens die in dit hoofdstuk gepresenteerd zijn blijkt dat Blackboard in toenemende mate door docenten en studenten van de EUR gebruikt wordt. De verwachting is dat deze toename ook in het studiejaar 2002-2003 zichtbaar zal zijn.

Om het gebruik van Blackboard verder te onderzoeken is in mei/juni de ICT-monitor afgenomen. Uit de resultaten van deze monitor kunnen indicaties worden gehaald hoe studenten en docenten denken over het gebruik van Blackboard. De resultaten van de ICT-monitor staan beschreven in de volgende twee hoofdstukken.

3. Resultaten ICT-monitor studenten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de studenten op de ICT-monitor gepresenteerd. De vragenlijst die bij studenten is afgenomen staat in bijlage 1. De vragenlijst is afgenomen in Blackboard. De studentenvragenlijst is door in totaal 1091 studenten van de EUR ingevuld (zie tabel 1.5.1). Dit is een relatief klein aantal studenten van de EUR (7,2%). Niettemin kunnen de resultaten van deze survey een beeld of indicatie geven van hoe studenten denken over de invoering en het gebruik van ICT-middelen aan de EUR. De gegevens uit deze monitor kunnen gebruikt worden om aanbevelingen te doen voor eventueel verder onderzoek.

3.1. *Feitelijk gebruik van Blackboard in het onderwijs*

In de vragenlijst (survey) is een aantal vragen gesteld naar het feitelijk gebruik van Blackboard door studenten. In tabel 3.1.1 staat hoeveel tijd studenten gemiddeld per week aan Blackboard besteden vanuit een PC op de EUR.

Hoeveel uur besteed je gemiddeld per week op BB vanuit een PC op de EUR?									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
0-2	80	75	90	95	86	92	83	82	81
2-4	15	17	6	3	7	5	11	18	13
4-6	2	4	3	1	0	3	3	0	3
6-8	2	2	1	0	2	0	3	0	2
8-10	0	1	0	0	2	0	0	0	0
10-12	0	0	0	0	0	0	0	0	0
langer	0	0	0	0	2	0	0	0	0

Tabel 3.1.1. Gemiddeld aantal bestede uren per week op Blackboard vanuit PC op EUR (percentage studenten)

Van alle respondenten besteedt 82 % gemiddeld 0 tot 2 uur per week aan Blackboard vanuit een PC op de EUR. Op dit punt is nauwelijks verschil tussen de faculteiten te vinden. Slechts 5% van alle respondenten besteedt meer dan vier uur per week aan BB vanuit een PC aan de EUR.

In tabel 3.1.2 staat hoeveel tijd studenten gemiddeld per week aan Blackboard besteden vanuit een PC op hun studeeradres.

Hoeveel uur besteed je gemiddeld per week op Blackboard vanuit een PC op je studeeradres?									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
0-2	65	42	81	81	76	78	51	64	60
2-4	23	36	12	17	21	16	20	36	26
4-6	7	12	4	1	0	3	20	0	8
6-8	2	5	2	0	2	0	6	0	3
8-10	1	2	0	0	0	0	0	0	1
10-12	1	1	0	0	0	0	3	0	1
langer	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Tabel 3.1.2. Gemiddeld aantal bestede uren per week op Blackboard vanuit PC op studeeradres (percentage studenten)

Op het studeeradres wordt aanmerkelijk meer tijd besteed aan het werken met Blackboard dan vanuit een PC op de EUR. 40% van de respondenten besteedt meer dan 2 uur per week aan Blackboard vanuit een PC op het studeeradres, terwijl dat voor een PC op de EUR slechts geldt voor 18%.

Bij de faculteit Geneeskunde (FGG) en de faculteit Bedrijfskunde (FB) wordt door de studenten de meeste tijd in Blackboard doorgebracht. Dit gebeurt voornamelijk thuis. 49 % van de geneeskundestudenten en 57 % van de bedrijfskundestudenten besteedt vanuit huis gemiddeld meer dan twee uur per week aan het werken in Blackboard.

3.2. Onderwijskundig gebruik van Blackboard

In de survey is onderzocht welke functies van Blackboard gebruikt worden en welke waardering de studenten toekennen aan het gebruik van Blackboard in het onderwijs.

Ik gebruik Blackboard om informatie (announcements, links, sheets) op te halen:									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Vaak	81	85	75	37	79	49	86	82	77
Soms	19	14	25	44	21	49	11	18	21
Nooit	0	0	0	15	0	3	3	0	1
N.v.t.	0	0	0	3	0	0	0	0	0

Tabel 3.2.1. Frequentie gebruik Blackboard voor ophalen informatie (percentage studenten)

Uit tabel 3.2.1 blijkt dat het merendeel van de studenten vaak berichten, links naar internetsites en sheets ophaalt uit Blackboard. Bij FR en FHKW haalt meer dan de helft van de studenten soms of nooit informatie van Blackboard op.

In tabel 3.2.2 staat hoe vaak Blackboard wordt gebruikt om met de docent(en) te communiceren.

Ik gebruik Blackboard om met de docent(en) te communiceren									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Vaak	2	4	1	0	0	3	3	0	2
Soms	32	50	44	22	43	57	37	27	41
Nooit	64	44	55	76	57	41	57	64	55
N.v.t.	2	1	0	2	0	0	3	9	1

Tabel 3.2.2. Frequentie gebruik Blackboard voor communicatie docent(en) (percentage studenten)

Uit tabel 3.2.2 blijkt dat de communicatiefunctie van Blackboard door studenten minder vaak wordt gebruikt dan de informatievoorziening. Van de faculteiten FEW, FR en FW vult een ruime meerderheid van de studenten in dat ze Blackboard niet gebruiken om met docenten te communiceren.

De faculteiten FB en FHKW zijn de voorlopers op dit terrein: bij deze faculteiten wordt door ongeveer de helft van de respondenten *soms* gebruik gemaakt van Blackboard om met docenten te communiceren.

In tabel 3.2.3 staat hoe vaak studenten Blackboard gebruiken om met medecursisten te communiceren, discussiëren of samen te werken.

Ik gebruik Blackboard om met mijn medecursisten te communiceren, discussiëren of samen te werken									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Vaak	4	4	1	2	10	3	3	0	4
Soms	21	31	16	14	12	24	54	18	24
Nooit	74	63	82	80	74	70	43	82	70
N.v.t.	1	1	1	3	5	3	0	0	1

Tabel 3.2.3. Frequentie gebruik Blackboard voor communicatie medestudenten (percentage studenten)

Bij FGG gebruikt meer dan de helft van de studenten Blackboard *soms* om met medestudenten te communiceren, te discussiëren of samen te werken, bij FB gebruikt 31% van de studenten deze functionaliteit *soms*.

Het merendeel van de responderende studenten gebruikt Blackboard *nooit* om met medecursisten te communiceren, te discussiëren of samen te werken.

In tabel 3.2.4 staat hoe vaak studenten Blackboard gebruiken om een survey of toets te maken.

Ik gebruik Blackboard om toetsen of surveys te doen									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Vaak	3	12	6	6	2	0	11	0	7
Soms	58	59	50	52	43	49	60	45	56
Nooit	36	25	40	38	52	46	23	45	33
N.v.t.	4	2	4	3	2	5	6	9	3

Tabel 3.2.4. Frequentie gebruik Blackboard voor surveys en toetsen (percentage studenten)

Uit tabel 3.2.4 blijkt dat de meeste studenten Blackboard soms gebruiken om toetsen en surveys te maken. Bij FB en FGG wordt deze functionaliteit door meer dan 10% van de studenten vaak gebruikt. Bij BMG maakt een krappe meerderheid van de studenten nooit een online toets of survey via Blackboard.

In de tabellen 3.2.5 tot en met 3.2.9 staat hoe studenten verschillende functionaliteiten van Blackboard waarderen. In tabel 3.2.5 staat hoe studenten denken over de volgende stelling: ‘Met Blackboard wordt samenwerken met medestudenten makkelijker’.

Met Blackboard wordt samenwerken met medestudenten makkelijker:									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Helemaal eens	3	5	4	2	7	5	9	0	4
Mee eens	30	40	27	27	31	27	66	27	34
Mee oneens	20	21	27	13	19	22	3	18	20
Zeer mee oneens	8	3	6	5	2	8	3	36	6
Geen mening	39	30	35	53	40	38	20	18	35

Tabel 3.2.5. Mening studenten over ondersteuning Blackboard bij samenwerking tussen studenten (percentage studenten)

Uit tabel 3.2.5 blijkt dat 38% van de studenten vindt dat Blackboard het samenwerken met medestudenten gemakkelijker maakt. Een redelijk groot percentage heeft geen mening.

In tabel 3.2.6 staat hoe studenten denken over de mogelijkheid van Blackboard om het samenwerken met docenten te vergemakkelijken.

Met Blackboard wordt samenwerken met docenten makkelijker:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Helemaal eens	4	7	6	5	5	11	6	9	6
Mee eens	44	56	49	35	55	51	63	36	49
Mee oneens	16	15	16	12	12	16	9	18	15
Zeer mee oneens	6	2	4	3	5	5	0	27	4
Geen mening	30	19	26	45	24	16	23	9	26

Tabel 3.2.6 Mening studenten over ondersteuning Blackboard bij samenwerking met docenten (percentage studenten)

Meer dan de helft van de studenten die de ICT-monitor heeft ingevuld is het eens met de stelling dat het samenwerken met docenten door het gebruik van Blackboard gemakkelijker wordt. Ook hier heeft een redelijk groot percentage studenten geen mening.

In tabel 3.2.7 staat of studenten vinden dat de kwaliteit van het onderwijs beter wordt als gebruik wordt gemaakt van Blackboard.

Met Blackboard wordt de kwaliteit van het onderwijs beter:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Helemaal eens	11	18	16	5	5	0	11	36	13
Mee eens	54	60	67	53	64	46	74	18	58
Mee oneens	20	10	12	12	14	27	0	36	14
Zeer mee oneens	5	1	2	5	2	14	3	0	3
Geen mening	10	9	4	26	14	14	11	9	11

Tabel 3.2.7 Mening van studenten over kwaliteitsverbetering onderwijs met Blackboard (percentage studenten)

Opvallend is dat meer dan 70% van de studenten het met deze stelling eens is. Alleen bij FHKW is minder dan de helft van de studenten het niet eens met deze stelling of heeft hier geen mening over.

In tabel 3.2.7 staat hoe studenten denken over de stelling: Met Blackboard wordt het leren efficiënter.

Met Blackboard wordt het leren efficiënter:									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Helemaal eens	10	20	19	7	5	8	17	27	14
Mee eens	50	60	61	37	45	38	66	45	54
Mee oneens	22	11	10	16	40	35	9	18	17
Zeer mee oneens	5	1	4	6	2	8	0	0	3
Geen mening	12	8	7	34	7	11	9	9	11

Tabel 3.2.8 Mening studenten over efficiëntie leren met Blackboard (percentage studenten)

Uit tabel 3.2.8 blijkt dat 68% van de respondenten vindt dat het leren met Blackboard efficiënter wordt. Bij de faculteiten FEW, FB, FSW, FGG en FW is een ruime meerderheid van de studenten het met deze stelling eens.

In tabel 3.2.9 staat wie studenten inschakelen als ze hulp nodig hebben bij het gebruik van Blackboard.

Bij vragen over het gebruik van Blackboard krijg ik de meeste hulp van:									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Medestudenten	46	56	35	40	69	54	51	45	49
Helpdesk faculteit	3	10	13	5	0	3	0	0	7
Facultaire Blackboard-coördinator	2	2	1	0	2	0	0	0	2
Docent	3	2	11	7	2	14	0	9	4
n.v.t.	46	30	40	49	26	30	49	45	38

Tabel 3.2.9 Ondersteuning studenten bij gebruik Blackboard (percentage studenten)

Studenten schakelen vooral medestudenten in wanneer zij hulp nodig hebben bij het gebruik van Blackboard. Veel studenten vinden deze vraag niet van toepassing.

Redelijk veel respondenten vinden dat het samenwerken met docenten en studenten via Blackboard gemakkelijker wordt. Een ruime meerderheid vindt dat de kwaliteit van het onderwijs beter wordt en het leren efficiënter. Hoewel deze begrippen niet nader gedefinieerd worden geeft het een indicatie hoe studenten tegen Blackboard aankijken.

3.3. *Infrastructuur en voorzieningen voor online leren*

Voor het gebruik van Blackboard in het onderwijs en eventueel andere ICT-toepassingen is een belangrijke randvoorwaarde dat studenten gebruik kunnen maken van een PC met internetaansluiting.

In tabel 3.3.1 staat of studenten vinden dat er een PC voor handen is op de EUR als ze die nodig hebben voor het onderwijs.

Is er op de EUR een PC voor handen op het moment dat je die nodig hebt voor het onderwijs?									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Altijd	4	0	20	1	2	3	0	18	4
Vaak	54	14	48	57	67	68	63	36	40
Soms	33	47	12	30	19	27	29	36	35
Bijna nooit	6	31	0	7	2	3	6	9	15
Nooit	1	5	1	1	5	0	3	0	3
Geen mening	2	2	19	3	5	0	0	0	4

Tabel 3.3.1 Beschikbaarheid PC voor het onderwijs op de EUR (percentage studenten)

Meer dan de helft van de respondenten geeft aan dat er soms, bijna nooit of nooit een PC voor handen is als ze deze nodig hebben voor het onderwijs. De verschillen tussen de faculteiten zijn groot. Van de studenten van de faculteit Bedrijfskunde vult 83 % in dat zij *soms* of *bijna nooit* of *nooit* een PC voor handen hebben op het moment dat ze daar behoefte aan hebben. Bij de overige faculteiten wordt door de meerderheid ingevuld dat zij *vaak* of *zeer vaak* van een computer gebruik kunnen maken wanneer ze dat willen.

In tabel 3.3.2 staat over welke computerfaciliteiten (PC, laptop) studenten op hun studeeradres beschikking hebben.

Op mijn studeeradres heb ik de beschikking over:									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
Een PC	74	67	73	74	64	68	80	91	71
Een laptop	6	11	4	8	14	11	6	9	8
Een PC en een laptop	17	19	19	14	21	19	6	0	17
Geen PC of laptop	3	1	4	3	0	3	9	0	2

Tabel 3.3.2 PC en laptopvoorzieningen op studeeradres (percentage studenten)

Het aantal studenten dat op het studeeradres geen PC of laptop heeft is 2 %. Bij FGG geeft 9 % van de respondenten aan geen PC of laptop te hebben op het studeeradres. 96% van de respondenten heeft op het studeeradres PC of laptop of beide.

In tabel 3.3.3 staat over welke voorzieningen (ADSL, Internet via kabel of ISDN, analoge lijn) studenten op het studeeradres kunnen beschikken.

Op het studeeradres heb ik de beschikking over:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
ADSL internetverbinding	21	20	16	13	17	5	14	9	18
Internet via de kabel	25	25	22	44	26	30	51	36	27
Internet via ISDN	12	15	10	7	12	14	3	9	12
Analoge lijn	34	30	41	23	38	24	17	45	32
Geen internet	8	8	12	13	7	27	14	0	10

Tabel 3.3.3 Internetvoorzieningen op studeeradres (percentage studenten)

Uit tabel 3.3.3 blijkt dat 90% van de studenten de beschikking heeft over een internetverbinding op het studeeradres. Een redelijk percentage van de studenten heeft een ADSL-internetverbinding of een internetverbinding via de kabel.

In tabel 3.3.4 staat welke providers studenten gebruiken voor de internetverbinding op het studeeradres.

Van welke provider maak je gebruik voor de internetverbinding op je studeeradres?

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
ERNA	14	25	12	6	5	8	11	18	16
Chello	11	14	12	24	10	14	26	0	14
Het net	3	2	7	2	10	5	0	0	3
Andere provider	62	49	58	55	67	51	46	82	56
N.v.t.	10	9	12	13	10	22	17	0	11

Tabel 3.3.4. Providers die studenten gebruiken (percentage studenten)

Uit tabel 3.3.4 blijkt dat slechts 16% van de respondenten gebruik maakt van ERNA (inbelvoorziening die de EUR aanbiedt aan docenten en studenten).

In tabel 3.3.5 staat hoeveel euro studenten per maand over hebben voor een breedbandinternetverbinding.

Hoeveel euro zou je per maand overhebben voor breedbandinternetverbinding op je studeeradres?									
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	FW	Totaal %
0 Euro	3	3	12	7	5	8	6	0	5
1-10 Euro	16	18	14	24	21	24	20	9	18
11-20 Euro	31	33	33	27	36	27	37	27	32
21-30 Euro	24	21	19	15	14	16	14	36	21
31-40 Euro	8	8	7	13	7	0	3	9	8
41-50 Euro	7	6	5	6	5	5	3	0	6
51-60 Euro	3	1	1	1	2	0	0	0	2
N.v.t.	8	8	9	7	10	19	17	18	9

Tabel 3.3.5 Aantal euro's die studenten willen investeren in breedbandinternetverbinding (percentage studenten)

De meeste respondenten hebben tussen de 11 en 20 euro per maand over voor een breedbandinternetverbinding.

3.4. *Wensen en behoeftes voor verdere implementatie*

In de laatste vraag van de survey hebben de studenten, in een open vraag, hun wensen en behoeftes voor verdere implementatie aangegeven. De antwoorden van de respondenten zijn doorgespeeld aan de Blackboard-coördinatoren van de verschillende faculteiten, zodat zij een overzicht hebben van de reacties van de studenten van hun eigen faculteit. De volgende opmerkingen zijn door studenten van bijna alle faculteiten gemaakt:

- Docenten maken veel te weinig gebruik van de mogelijkheden die Blackboard biedt.
- Blackboard zou beter werken als de docenten ook zin hadden om ermee te werken.
- Blackboard is een heel goed medium, maar wordt nog niet effectief en consequent gebruikt.
- De inlogprocedure voor Blackboard wordt als veel te omslachtig ervaren. Ook het inloggen op verschillende systemen met verschillende accounts wordt lastig gevonden.
- Er is behoefte aan duidelijkheid en eenduidigheid: alle informatie over de verschillende vakken moet via Blackboard worden gegeven. Nu is er geen duidelijkheid waar welke informatie kan worden gevonden. Sommige informatie is in Blackboard te vinden, andere informatie op de facultaire website.
- Er is behoefte aan een breedbandaanbieding van ERNA. De respondenten merken op dat de Erasmus Universiteit op dit gebied achterloopt bij andere universiteiten. De respondenten geven aan dat het tijd is voor ADSL voor alle studenten tegen een redelijk tarief.
- Vooral studenten van de faculteit Bedrijfskunde hebben veel klachten over het aantal computers en over de snelheid van Blackboard (op de oude facultaire server). Inmiddels maakt de faculteit Bedrijfskunde per 1 augustus 2002 gebruik van de Blackboard-server van de EUR.
- Studenten van vooral FHKW merken op dat zij behoefte hebben aan een introductie cursus Blackboard.
- Respondenten die op afstand studeren (avondstudenten met fulltime baan) geven aan dat Blackboard een goed hulpmiddel is.

4. Resultaten ICT-monitor docenten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de docenten op de ICT-monitor gepresenteerd. De vragenlijst die bij docenten is afgenomen staat in bijlage 2. De docentenvragenlijst is door in totaal 62 docenten van de EUR ingevuld (zie tabel 1.5.1). Dit is een relatief klein aantal docenten (ongeveer 4% van alle docenten). Geen enkele docent van FW heeft de vragenlijst ingevuld.

Niettemin kunnen de resultaten van deze survey een beeld of indicatie geven van hoe docenten denken over de invoering en het gebruik van ICT-middelen aan de EUR. De gegevens uit deze monitor kunnen gebruikt worden om aanbevelingen te doen voor eventueel verder onderzoek. De survey die aan docenten is voorgelegd is uitgevoerd in Blackboard. Dit kan de resultaten op de survey beïnvloed hebben.

Aan docenten en studenten zijn zoveel mogelijk dezelfde vragen voorgelegd. Hierdoor kunnen aandachtsgebieden vanuit verschillende perspectieven worden bekeken.

4.1. *Feitelijk gebruik van Blackboard in het onderwijs*

Met twee vragen over het feitelijk gebruik van Blackboard is onderzocht in hoeveel procent van de cursussen docenten Blackboard gebruiken en hoeveel uur docenten gemiddeld per week aan Blackboard besteden.

In tabel 4.1.1 staat in hoeveel procent van de cursussen de respondenten Blackboard gebruiken.

In hoeveel procent van uw cursussen heeft u dit jaar daadwerkelijk gebruik gemaakt van Blackboard?								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
0-25	10	0	0	50	33	0	30	13
25-50	14	0	0	0	0	17	10	8
50-75	14	14	0	50	0	33	20	16
75-100	62	86	100	0	67	50	40	63

Tabel 4.1.1. Gebruik Blackboard door docenten (percentage cursussen)

De meeste docenten die de vragenlijst hebben ingevuld maken in driekwart van hun cursussen of meer gebruik van Blackboard.

In tabel 4.1.2 staat hoeveel uur docenten gemiddeld per week aan Blackboard besteden.

Hoeveel uur per week besteedt u gemiddeld in het werken met een elektronische leeromgeving?								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
0-5	76	57	100	100	83	50	70	71
5-10	19	36	0	0	17	17	20	21
10-15	0	0	0	0	0	17	10	3
15-20	5	0	0	0	0	0	0	2
20-25	0	7	0	0	0	17	0	3

Tabel 4.1.2 Gemiddeld aantal bestede uren per week (percentage docenten)

Uit tabel 4.1.2 blijkt dat bijna driekwart van de respondenten 0 tot 5 uur per week besteedt aan het werken met Blackboard. Acht procent van de docenten besteedt meer dan 10 uur aan het werken met Blackboard.

4.2. Onderwijskundig gebruik van Blackboard

Met behulp van de vragen naar het onderwijskundig gebruik van Blackboard is onderzocht welke functies van Blackboard docenten gebruiken en welke waardering de docenten geven aan het gebruik van de virtuele leeromgeving in het onderwijs.

Ik gebruik Blackboard om informatie (announcements, links, sheets) neer te zetten:								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Vaak	95	79	100	50	83	83	60	82
Soms	0	21	0	50	17	17	30	14
Nooit	5	0	0	0	0	0	0	2
N.v.t.	0	0	0	0	0	0	10	2

Tabel 4.2.1 Frequentie gebruik Blackboard voor neerzetten informatie (percentage docenten)

Uit tabel 4.2.1 blijkt dat Blackboard door docenten van alle faculteiten redelijk vaak wordt gebruikt om informatie neer te zetten.

Ik gebruik Blackboard om met studenten te communiceren:								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Vaak	33	71	33	0	17	67	20	40
Soms	43	29	67	100	33	0	50	39
Nooit	24	0	0	0	50	33	20	19
N.v.t.	0	0	0	0	0	0	10	2

Tabel 4.2.2 Frequentie gebruik Blackboard om met studenten te communiceren (percentage docenten)

Uit tabel 4.2.2 blijkt dat docenten de communicatiefunctie van Blackboard minder vaak gebruiken dan de informatiefunctie. Toch gebruikt veertig procent van de respondenten deze functie vaak. Van de docenten bedrijfskunde en FHKW gebruikt een groot percentage van de respondenten deze functie in Blackboard.

Het is mogelijk om in Blackboard een community op te zetten met collega's van bijvoorbeeld hetzelfde vak. Via Blackboard kunnen docenten dan onder andere communiceren en gegevens uitwisselen met collega's. In tabel 4.2.3 staat hoe vaak deze functie gebruik wordt.

Ik gebruik Blackboard om te communiceren met collega's.								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Vaak	5	0	0	0	0	0	0	2
Soms	24	21	0	0	0	17	20	18
Nooit	71	79	100	100	100	83	50	76
N.v.t.	0	0	0	0	0	0	30	5

Tabel 4.2.3. Frequentie gebruik Blackboard om te communiceren met collega's (percentage docenten)

Uit tabel 4.2.3 blijkt dat meer dan driekwart van de respondenten Blackboard nooit gebruikt om te communiceren met collega's.

Via Blackboard is het mogelijk om toetsen en/of surveys af te nemen. In tabel 4.2.4 staat hoe vaak docenten deze functie gebruiken.

Ik gebruik Blackboard om toetsen of surveys te geven:								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Vaak	14	7	0	0	0	0	0	6
Soms	14	36	67	0	33	33	20	26
Nooit	71	57	0	100	67	50	50	60
N.v.t.	0	0	33	0	0	17	30	8

Tabel 4.2.4. Frequenties gebruik toetsen en surveys in Blackboard (percentage docenten)

Uit tabel 4.2.4 blijkt dat toetsen en surveys niet veel gebruikt worden door de responderende docenten.

Blackboard kan gebruikt worden als middel om het samenwerken met studenten te vergemakkelijken. In tabel 4.2.5 staan de meningen van docenten op de stelling "Met Blackboard wordt samenwerken met studenten makkelijker".

Met Blackboard wordt samenwerken met studenten makkelijker:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	10	14	0	0	0	33	10	12
Mee eens	81	64	33	50	50	50	70	66
Mee oneens	0	14	33	0	17	17	0	8
Zeer mee oneens	0	0	33	0	0	0	0	2
Geen mening	10	7	0	50	33	0	20	12

Tabel 4.2.5 Mening docenten over de mogelijkheid van Blackboard om samen te werken met studenten (percentage docenten)

Een meerderheid van de docenten is het eens of helemaal eens met de stellingen dat Blackboard samenwerken met studenten gemakkelijker maakt.

In tabel 4.2.6 staan de meningen van docenten over de stelling “Met Blackboard wordt het geven van onderwijs efficiënter”.

Met Blackboard wordt het geven van onderwijs efficiënter:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	10	14	0	0	0	0	20	10
Mee eens	67	79	100	100	50	50	60	68
Mee oneens	14	7	0	0	33	50	0	14
Zeer mee oneens	5	0	0	0	17	0	0	3
Geen mening	5	0	0	0	0	0	20	5

Tabel 4.2.6. Meningen docenten over de relatie Blackboard en efficiënter onderwijs (percentage docenten)

Uit tabel 4.2.6 blijkt dat meer dan driekwart van de respondenten het met deze stelling eens of helemaal eens is. Zeventien procent van de respondenten vindt dat het gebruik van Blackboard de efficiëntie van het onderwijs niet of helemaal niet vergroot.

In tabel 4.2.7 staan de meningen van docenten over kwaliteitsverhoging van het onderwijs, wanneer er gebruik gemaakt wordt van Blackboard.

Met Blackboard wordt de kwaliteit van het onderwijs beter:								
	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	5	14	0	0	0	0	0	5
Mee eens	67	50	33	50	33	100	70	61
Mee oneens	19	36	0	50	17	0	0	18
Zeer mee oneens	5	0	0	0	0	0	0	2
Geen mening	5	0	67	0	50	0	30	14

Tabel 4.2.7. Meningen van docenten over kwaliteitsverhoging onderwijs met Blackboard (percentage docenten)

66% van de respondenten vindt dat Blackboard de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Twintig procent van de respondenten is het hiermee oneens of zeer mee oneens.

4.3. Infrastructuur en voorzieningen voor online leren

Het gebruik van internet in het onderwijs (ook voor onder andere het gebruik van Blackboard) stelt eisen aan de computervoorzieningen en internetverbindingen. In de vragenlijst voor de docenten is over dit onderwerp een aantal vragen gesteld.

In tabel 4.3.1 staat de waardering van docenten over de PC-voorzieningen op hun werkplek.

Geef uw algemene waardering over de PC-voorzieningen op de EUR voor het werk als docent uitgedrukt in een cijfer van 1 (laagste waardering) tot 10 (hoogste waardering):

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
10	0	0	0	0	0	0	0	0
9	5	29	0	0	0	0	0	8
8	24	29	33	50	50	67	20	32
7	43	29	33	0	33	17	20	31
6	10	0	33	0	0	17	30	10
5	14	0	0	50	0	0	20	10
4	0	14	0	0	0	0	0	3
3	5	0	0	0	17	0	0	3
2	0	0	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	10	2

Tabel 4.3.1. Waardering docenten over PC-voorzieningen op werkplek (percentage docenten)

Uit tabel 4.3.1 blijkt dat de meeste docenten redelijk tevreden zijn over de PC-voorzieningen op hun werkplek. Ruim 70% van de respondenten geeft een waardering van 7 of hoger op een schaal 0-10.

In de tabellen 4.3.2 tot en met 4.3.4 staat hoe docenten denken over de beschikbaarheid van voorzieningen in college- en werkgroepzalen voor het geven van onderwijs (netwerkinstellingen, beamers, PC's en internetaansluiting).

Er is een PC met de juiste netwerkinstellingen voor handen in de college of werkgroepzalen op het moment dat ik die nodig heb voor het geven van onderwijs.

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Altijd	0	0	0	0	0	0	0	0
Vaak	10	14	0	0	33	17	20	15
Soms	5	21	0	0	0	17	10	10
Bijna nooit	14	0	0	0	0	0	10	6
Nooit	48	21	33	0	17	33	60	37
N.v.t.	24	43	67	100	50	33	0	32

Tabel 4.3.2. Mening docenten over PC en netwerkvoorzieningen in college- en werkgroepzalen (percentage docenten)

Uit tabel 4.3.2 blijkt dat maar 15% van de respondenten aangeeft dat er vaak een PC met de juiste netwerkinstellingen aanwezig is de college of werkgroepzalen op het moment dat ze die nodig hebben voor het geven van onderwijs.

In tabel 4.3.3 staat hoe vaak er een beamer voor handen is als docenten deze nodig hebben voor het geven van onderwijs.

Er is een beamer voor handen wanneer ik die nodig heb voor het geven van onderwijs:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Altijd	38	29	0	0	17	0	20	24
Vaak	38	29	33	0	33	33	50	35
Soms	14	29	33	50	0	17	10	18
Bijna nooit	10	7	0	0	17	0	10	8
Nooit	0	0	0	0	0	17	0	2
N.v.t.	0	7	33	50	33	33	10	13

Tabel 4.3.3 Beschikbaarheid beamer voor geven onderwijs (percentage docenten)

Uit tabel 4.3.3 blijkt dat 59% van de respondenten aangeeft dat er altijd of vaak een beamer aanwezig is als docenten die nodig hebben voor het verzorgen van onderwijs. Tien procent van de respondenten geeft aan dat een beamer bijna nooit of nooit voor handen is.

In tabel 4.3.4 staat hoe vaak een internetverbinding aanwezig is op het moment dat docenten die nodig hebben voor het verzorgen van onderwijs.

Er is in de college- of werkgroepzalen een internetverbinding beschikbaar op het moment dat ik die nodig heb voor het geven van onderwijs:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Altijd	0	0	0	0	0	0	10	2
Vaak	5	14	33	0	17	33	0	11
Soms	14	14	0	0	17	17	40	18
Bijna nooit	19	14	0	0	17	0	0	11
Nooit	19	0	33	0	0	17	30	14
N.v.t.	43	57	33	100	50	33	20	43

Tabel 4.3.4 Beschikbaarheid internetverbinding voor geven onderwijs (percentage docenten)

Uit tabel 4.3.4 blijkt dat 43% van de respondenten waarschijnlijk geen internetverbinding gebruikt in het onderwijs. Slechts 13% van de respondenten geeft aan dat een internetverbinding vaak of altijd beschikbaar is als ze deze nodig hebben voor het geven van onderwijs.

In tabel 4.3.5 staat welke internetaansluiting docenten thuis hebben.

Ik heb thuis de beschikking over:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
ADSL internetverbinding	14	21	33	0	17	0	40	19
Internet via de kabel	10	14	0	0	0	17	20	11
Internet via ISDN	24	14	0	50	50	0	10	19
Analoge lijn	48	50	67	50	33	83	20	47
Geen internet	5	0	0	0	0	0	10	3

Tabel 4.3.5. Internetaansluiting thuis (percentage docenten)

Uit tabel 4.3.5 blijkt dat 97 procent van de respondenten thuis een internetverbinding heeft. 47% van de docenten werkt op een analoge lijn.

In tabel 4.3.6 staan de meningen van de docenten over het administratieve proces rond Blackboard.

Het administratieve proces rond Blackboard (accounts) is goed geregeld:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	10	7	0	0	0	0	0	5
Mee eens	52	50	100	50	33	100	60	58
Mee oneens	14	36	0	0	17	0	20	18
Zeer mee oneens	10	7	0	0	17	0	0	7
Geen mening	14	0	0	50	33	0	20	11

Tabel 4.3.6 Meningen docenten over administratieve proces rond Blackboard (percentage docenten)

Een meerderheid van de docenten vindt het administratieve proces rond Blackboard goed geregeld. Bij bedrijfskunde geeft 43% daarentegen aan dat zij vinden dat dit proces niet goed of slecht geregeld is.

4.4. *Wensen en behoeftes voor verdere implementatie*

Voor de verdere implementatie van Blackboard zijn vragen gesteld over de tijdsinvestering van docenten (vinden docenten dat ze voldoende tijd kunnen investeren om met Blackboard te leren werken) en over ondersteuning van docenten en het cursusaanbod waar docenten gebruik van kunnen maken.

In tabel 4.4.1 staat of docenten voldoende tijd kunnen investeren om met Blackboard te leren werken.

Ik kan voldoende tijd investeren om met Blackboard te leren werken:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	5	7	0	0	0	17	0	5
Mee eens	57	36	0	0	33	50	70	47
Mee oneens	29	5	33	0	50	17	20	32
Zeer mee oneens	0	7	33	50	0	0	10	6
Geen mening	10	0	33	50	17	17	0	8

Tabel 4.4.1 Beschikbaarheid tijd docenten om met Blackboard te leren werken (percentage docenten)

Uit tabel 4.4.1 blijkt dat iets meer dan de helft van de docenten vindt dat ze genoeg tijd kunnen investeren om met Blackboard te leren werken. Toch vindt 38% van de docenten dat ze niet of helemaal niet voldoende tijd hebben om met Blackboard te leren werken.

In tabel 4.4.2 staat hoe docenten denken over de ondersteuning die ze ontvangen.

Ik krijg voldoende ondersteuning bij het werken met Blackboard:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	5	14	0	0	0	17	0	6
Mee eens	57	50	33	50	50	67	90	60
Mee oneens	14	21	0	50	50	0	10	18
Zeer mee oneens	0	0	33	0	0	0	0	2
Geen mening	24	14	33	0	0	17	0	14

Tabel 4.4.2 Mening docenten over ondersteuning Blackboard (percentage docenten)

Een ruime meerderheid van de respondenten vindt dat ze voldoende ondersteuning krijgen bij het werken met Blackboard. 20% van de docenten vindt dat ze niet voldoende ondersteuning krijgen.

In tabel 4.4.3 staat wat docenten vinden van het cursusaanbod.

Er is voldoende cursusaanbod op het gebied van ICT in het onderwijs:

	FEW	FB	FSW	FR	BMG	FHKW	FGG	Totaal %
Helemaal eens	5	7	0	0	0	0	0	3
Mee eens	38	43	33	50	50	50	50	44
Mee oneens	14	7	0	50	33	0	10	13
Zeer mee oneens	0	0	0	0	0	0	0	0
Geen mening	38	43	67	0	17	50	40	39

Tabel 4.4.3 Mening docenten over cursusaanbod (percentage docenten)

Uit tabel 4.4.3 blijkt dat bijna de helft van de docenten vindt dat er voldoende cursusaanbod is op het gebied van ICTO. 39% van de docenten heeft hierover geen mening. 13% vindt dat er niet voldoende cursusaanbod is.

In tabel 4.4.4 staat welke workshops of cursussen docenten in het studiejaar 2002-2003 willen gaan volgen. Docenten konden bij deze vraag verschillende antwoorden invullen.

Op welke van de volgende onderdelen wilt u komend studiejaar daadwerkelijk een training of workshop gaan volgen?

	Aantal keer genoemd:
Basisvaardigheden zoals tekstverwerking, spreadsheets, internet	0
Blackboard introductie cursus	1
Samenwerkend leren met behulp van ICT	6
Feedback in een digitale leeromgeving	10
Online toetsen	8
Elektronisch discussiëren	8
Boeiend presenteren met behulp van PowerPoint	0
Vakinhoudelijk ICT toepassen in het onderwijs	10
Ontwikkelen van ICT-lesmateriaal (content)	9
Zoeken naar geschikt materiaal op het WWW	0
Blackboard gebruiken in samenwerken met collega's.	5
Tijd winnen met Blackboard.	8
Geen training/ workshop	31

Tabel 4.4.4 Cursussen die docenten gaan volgen (aantal keer genoemd)

Opvallend in de tabel is dat precies de helft van de docenten die deze survey invulden geen plannen heeft om een training of workshop te gaan volgen. De cursussen/ workshops die docenten interessant vinden gaan vooral over onderwijskundige thema's in combinatie met Blackboard. Wat verder opvalt is dat negen respondenten graag willen weten hoe ze ICT-lesmateriaal kunnen ontwikkelen.

In een open vraag is aan de docenten de volgende vraag gevraagd: "Het ICTO-expertisecentrum krijgt centraal middelen om docenten van de EUR te ondersteunen bij het werken met ICT in het onderwijs. In welke vorm zal ondersteuning naar uw idee zinvol zijn voor docenten?"

Docenten gaven aan dat ze behoefte hebben aan:

- Een helpdesk met *directe hulp* op het *moment* dat men met vragen zit. Dus doelgericht, persoonlijk advies op het moment dat het voor een docent uitkomt, maatwerk dus.
- Eenvoudig, online bereikbare documentatie met uitgewerkte voorbeelden van cursussen in Blackboard.

De docenten opperden verder de volgende opmerkingen en suggesties:

- Een docent heeft niet de tijd om allerlei mooie dingen te gaan doen met Blackboard.
- De meeste van mijn collega's gebruiken Blackboard niet.
- In het L-gebouw ontbreken printerfaciliteiten.
- De technische voorzieningen moeten in orde zijn: Blackboard moet het doen, de snelheid is belangrijk. Als dit niet het geval is, is moeizame implementatie een logisch gevolg.

5. Conclusies en aanbevelingen

Uit dit rapport blijkt dat in iets minder dan de helft van alle cursussen die op de EUR in het initiële onderwijs aan voltijdstudenten worden verzorgd op een of andere manier Blackboard wordt gebruikt. Het aantal gebruikers (docenten en studenten) van Blackboard is in het collegejaar 2001-2002 flink toegenomen. Met het aantal gebruikers is ook het aantal keer dat gebruikers pagina's binnen Blackboard raadplegen toegenomen.

De verwachting is dat het aantal gebruikers van Blackboard in het collegejaar 2002-2003 verder zal toenemen, omdat verschillende faculteiten nog in het implementatieproces zitten.

Uit de resultaten van de ICT-monitor die bij docenten en studenten is afgenomen, komen de volgende indicaties naar voren: de meeste docenten en studenten die de vragenlijst hebben ingevuld besteden gemiddeld tussen de 0 en 5 uur per week aan het werken met Blackboard. De meeste student-respondenten besteden meer tijd aan het werken met Blackboard vanuit hun studeeradres dan vanuit een PC op de EUR.

Van alle mogelijkheden van Blackboard wordt vooral de informatiefunctie zowel door docenten als studenten vaak gebruikt. De communicatiemiddelen worden door een groot gedeelte van de docent-respondenten gebruikt om met studenten te communiceren, maar minder tot niet om met collega's te communiceren. Door de student-respondenten wordt deze functie minder of niet gebruikt om met de docent of medestudenten te communiceren. De toets- en surveyfunctie van Blackboard wordt nog niet heel veel gebruikt.

Een grote meerderheid van de docent-respondenten vindt dat door het gebruik van Blackboard het samenwerken met studenten gemakkelijker gaat, het geven van onderwijs efficiënter wordt en de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Meer dan de helft van de student-respondenten vindt dat met Blackboard het samenwerken met de docenten makkelijker wordt, de kwaliteit van het onderwijs verbetert en het leren efficiënter wordt.

Studenten vinden dat docenten nog te weinig gebruik maken van de mogelijkheden die Blackboard biedt. Studenten vinden dat Blackboard nog niet effectief en consequent wordt ingezet. Ze vinden het vervelend als informatie over vakken op verschillende plaatsen is te vinden (op web, in Blackboard). Studenten hebben behoefte aan duidelijkheid en eenduidigheid.

Uit bovenstaande gegevens kan geconcludeerd worden dat er een kwaliteitsslag gemaakt moet worden om het gebruik van Blackboard door docenten te verbeteren en verder uit te breiden. Een systematisch en consequent gebruik van verschillende functionaliteiten van Blackboard kan meerwaarde opleveren.

Een minderheid van de student-respondenten geeft aan dat er vaak of altijd een PC voor handen is op de EUR voor onderwijsdoeleinden. Vooral bij de faculteit Bedrijfskunde geven studenten aan dat dit een probleem is. Een overgrote meerderheid van de studenten heeft wel de beschikking over een PC en/of laptop en een internetaansluiting thuis. Slechts 16 van de studenten werkt via ERNA als provider voor de internetverbinding. Veel

studenten zijn bereid om een kleine investering te doen in een breedbandinternetverbinding. Studenten geven aan dat ze duidelijk behoefte hebben aan breedbandinternetverbinding.

De meeste docent-respondenten geven aan dat ze redelijk tevreden zijn over de PC-voorzieningen op hun werkplek. Docent-respondenten geven aan dat de PC- en netwerkvoorzieningen lang niet altijd voor handen zijn in college- en werkgroepzalen. Een meerderheid van de docenten geeft aan dat beamers vaak of altijd voor handen zijn. Een internetverbinding is vaak afwezig of wordt niet gebruikt in college- of werkgroepzalen. Thuis heeft 97% van de docent-respondenten een internetverbinding.

Een kwart van de docenten vindt dat het administratieve proces rond Blackboard slecht geregeld is. Een meerderheid vindt dat dit goed geregeld is. Studenten verlangen een single-login-procedure. Ze willen niet inloggen op verschillende systemen.

Bijna de helft van de docent-respondenten geeft aan dat ze onvoldoende tijd hebben om met Blackboard te leren werken. Een ruime meerderheid van de docenten is tevreden over de ondersteuning die ze ontvangen. Bijna de helft van de docenten vindt dat er voldoende cursusaanbod is. 39% van de docenten heeft hier geen mening over. Docenten geven aan dat ze behoefte hebben aan een helpdesk met directe hulp op het moment dat ze vragen hebben. Ook willen ze graag uitgewerkte voorbeelden van cursussen in Blackboard zien. Het project [Digit@le Did@ctie.k](mailto:Digit@le.Did@ctie.k) kan hierbij uitkomst bieden. Het ICTO-expertisecentrum zal op deze punten moeten inspelen.

De gegevens die in deze ICT-monitor bij studenten zijn verzameld zijn vergeleken met de gegevens uit de studenten-monitor die in 2002 door het IOWO is afgenomen op de EUR.

In de studentenmonitor zijn drie vragen/items opgenomen die specifiek gaan over Blackboard en ICT faciliteiten:

- Blackboard is een waardevolle en relevante toevoeging aan een vak (of module/cursus) (5 puntsschaal van zeer oneens (1) tot zeer eens (5))
- De technische toegankelijkheid van Blackboard op de campus vind ik (5 puntsschaal van zeer onvoldoende (1) tot zeer goed (5))
- Er zijn voldoende ICT-faciliteiten (PC-zalen) voor practica, maken van oefeningen, e.d. bij mijn faculteit (5 puntsschaal van zeer oneens (1) tot zeer eens (5)).

Uit de resultaten blijkt dat de studenten het er over het algemeen mee eens zijn dat Blackboard een waardevolle en relevante toevoeging aan een vak is (1536 studenten, gemiddelde score 3,40). Bij FB en FSW ligt het gemiddelde beduidend hoger, bij FHKW en FR ligt het gemiddelde op deze vraag beduidend lager. Deze gegevens komen redelijk overeen met de gegevens uit de ICT-monitor (zie vooral tabellen 3.2.7 en 3.2.8).

De respondenten geven over het algemeen aan dat de technische toegankelijkheid van Blackboard op de campus voldoende is (1513 studenten, gemiddelde score 3,14). De faculteiten FR, FW en FHKW scoren bij deze vraag onder het gemiddelde.

Studenten op de EUR zijn over het algemeen niet echt tevreden over de ICT-faciliteiten (PC-zalen) bij hun eigen faculteit (1573 studenten, gemiddelde score 2,53). FSW scoort bij deze vraag duidelijk bovengemiddeld, FB

blijft duidelijk achter bij het gemiddelde. Hetzelfde beeld is in de ICT-monitor naar voren gekomen (zie vooral tabel 3.3.1).

Bijlage 1 Vragenlijst studenten

Hieronder staan de vragen die bij de studenten zijn afgenomen. De vragenlijst is per faculteit afgenomen.

Vraag 1: Geef je mening over de toegankelijkheid van PC's op de EUR. Is er op de EUR een PC voor handen op het moment dat je die nodig hebt voor het onderwijs?

- a. Altijd
- b. Vaak
- c. Soms
- d. Bijna nooit
- e. Nooit
- f. Geen mening

Vraag 2: Hoeveel uur besteed je gemiddeld per week op Blackboard vanuit een PC op de EUR?

- a. 0-2 uur
- b. 2-4 uur
- c. 4-6 uur
- d. 6-8 uur
- e. 8-10 uur
- f. 10-12 uur
- g. langer.

Vraag 3: Op mijn **studeeradres** heb ik de beschikking over:

- a. Een PC
- b. Een laptop
- c. Een PC en een laptop
- d. Geen PC of laptop

Vraag 4: Deze vraag gaat over welke voorziening (internetaansluiting) op het studeeradres aanwezig zijn om online te kunnen leren. Op het studeeradres heb ik de beschikking over:

- a. ADSL internetverbinding
- b. Internetverbinding via de kabel
- c. Internetverbinding via ISDN
- d. Internetverbinding via "gewone" (analoge) lijn
- e. Geen internetaansluiting

Vraag 5: Hoeveel uur besteed je gemiddeld per week op Blackboard vanuit een PC op je studeeradres?

- a. 0-2 uur
- b. 2-4 uur
- c. 4-6 uur
- d. 6-8 uur
- e. 8-10 uur
- f. 10-12 uur
- g. langer...

Vraag 6: Ik gebruik Blackboard om informatie (announcements, links, sheets) op te halen.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 7: Ik gebruik Blackboard om met de docent(en) te communiceren.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 8: Ik gebruik Blackboard om met mijn medestudenten te communiceren, te discussiëren of samen te werken.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 9: Ik gebruik Blackboard om toetsen of surveys te doen.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 10: Met Blackboard wordt samenwerken met medestudenten makkelijker.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 11: Met Blackboard wordt samenwerken met docenten makkelijker.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 12: Met Blackboard wordt de kwaliteit van het onderwijs beter.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 13: Met Blackboard wordt het leren efficiënter.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 14: Bij vragen over het gebruik van Blackboard krijg ik de meeste hulp van:

- a. Medestudenten
- b. Helpdesk van de faculteit
- c. Facultaire Blackboard-coördinator
- d. Docent
- e. Niet van toepassing

Vraag 15: Van welke provider maak je gebruik voor de internetverbinding op je studeeradres?

- a. ERNA
- b. Chello
- c. Het net
- d. Andere provider
- e. Niet van toepassing

Vraag 16: Hoeveel Euro zou je per maand over hebben voor breedbandinternetverbinding op je studeeradres?
(Breedbandinternet is de mogelijkheid 24 uur per dag van het breedbandinternet gebruik te maken zonder nog telefoonkosten te betalen)

- a. 0 Euro
- b. 1-10 Euro
- c. 11-20 Euro
- d. 21-30 Euro
- e. 31- 40 Euro
- f. 41- 50 Euro
- g. 51-60 Euro
- h. Niet van toepassing

Vraag 17: Als je breedbandinternetverbinding hebt op je studeeradres, hoeveel betaal je daar dan voor per maand?

- a. 0 Euro
- b. 1-10 Euro
- c. 11-20 Euro
- d. 21-30 Euro
- e. 31-40 Euro
- f. 41-50 Euro
- g. 51-60 Euro
- h. Niet van toepassing

Vraag 18: Wil je nog iets toevoegen?

Hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst!

Bijlage 2 Vragenlijst docenten

Hieronder staan de vragen die in de survey van de docenten zijn afgenomen. De vragenlijst is per faculteit afgenomen.

Vraag 1: In hoeveel procent van uw cursussen heeft u dit jaar daadwerkelijk gebruik gemaakt van Blackboard?

- a. 0-25
- b. 25-50
- c. 50-75
- d. 75-100

Vraag 2: Hoeveel uur per week steekt u gemiddeld in het werken met een elektronische leeromgeving?

- a. 0-5
- b. 5-10
- c. 10-15
- d. 15-20
- e. 20-25

Vraag 3: Ik gebruik Blackboard om informatie (announcements, links, sheets) neer te zetten.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 4: Ik gebruik Blackboard om met de studenten te communiceren.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 5: Ik gebruik Blackboard om te communiceren met collega's.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 6: Ik gebruik Blackboard om toetsen of surveys te geven.

- a. Vaak
- b. Soms
- c. Nooit
- d. Niet van toepassing

Vraag 7: Met Blackboard wordt samenwerken met studenten makkelijker.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 8: Met Blackboard wordt de kwaliteit van het onderwijs beter.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 9: Met Blackboard wordt het geven van onderwijs efficiënter.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 10: Er zijn voldoende PC-voorzieningen voor studenten op de campus.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 11: Ik heb de beschikking over goede PC-voorzieningen op mijn werkplek op de EUR.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 12: Er is een beamer voorhanden wanneer ik die nodig heb voor het geven van onderwijs.

- a. Altijd
- b. Vaak
- c. Soms
- d. Bijna nooit
- e. Nooit
- f. Niet van toepassing

Vraag 13: Er is in de college- of werkgroepzalen een internetverbinding beschikbaar op het moment dat ik die nodig heb voor het geven van onderwijs.

- a. Altijd
- b. Vaak
- c. Soms
- d. Bijna nooit
- e. Nooit
- f. Niet van toepassing

Vraag 14: Er is een PC met de juiste netwerkinstellingen voorhanden in de college- of werkgroepzalen op het moment dat ik die nodig heb voor het geven van onderwijs.

- a. Altijd
- b. Vaak
- c. Soms
- d. Bijna nooit
- e. Nooit
- f. Niet van toepassing

Vraag 15: Geef uw algemene waardering over de PC-voorzieningen op de EUR voor het werk als docent uitgedrukt in een cijfer van 1 (laagste waardering) tot 10 (hoogste waardering).

- a. 10
- b. 9
- c. 8
- d. 7
- e. 6
- f. 5
- g. 4
- h. 3
- i. 2
- j. 1

Vraag 16: Deze vraag gaat over uw mogelijkheden thuis (internetaansluiting) om online te kunnen werken. Ik heb thuis de beschikking over:

- a. Internetverbinding via ADSL
- b. Internetverbinding via de kabel
- c. Internetverbinding via een ISDN-lijn
- d. Internetverbinding via de "gewone" analoge telefoonlijn
- e. Geen internetaansluiting

Vraag 17: Het administratieve proces rond Blackboard (accounts) is goed geregeld.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Helemaal mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 18: Ik kan voldoende tijd investeren om met Blackboard te leren werken.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening/ niet van toepassing

Vraag 19: Ik krijg voldoende ondersteuning bij het werken met Blackboard.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening/niet van toepassing

Vraag 20: Er is voldoende cursusaanbod op het gebied van ICT in het onderwijs.

- a. Helemaal mee eens
- b. Mee eens
- c. Mee oneens
- d. Zeer mee oneens
- e. Geen mening

Vraag 21: Op welke van de volgende onderdelen wilt u komend studiejaar daadwerkelijk een training of workshop gaan volgen? Meerdere antwoorden zijn mogelijk.

- a. Basisvaardigheden zoals tekstverwerking, spreadsheets, internet
- b. Blackboard introductie cursus
- c. Samenwerkend leren met behulp van ICT
- d. Feedback in een digitale leeromgeving
- e. Online toetsen
- f. Elektronisch discussiëren
- g. Boeiend presenteren met behulp van PowerPoint
- h. Vakinhoudelijk ICT toepassen in het onderwijs
- i. Ontwikkelen van ICT-lesmateriaal (content)
- j. Zoeken naar geschikt materiaal op het WWW
- k. Blackboard gebruiken in samenwerken met collega's
- l. Tijd winnen met Blackboard
- m. Geen training/ workshop

Vraag 22: Het ICTO-expertisecentrum krijgt centraal middelen om docenten van de EUR te ondersteunen bij het werken met ICT in het onderwijs. In welke vorm zal ondersteuning naar uw idee zinvol zijn voor docenten?

Vraag 23: Wat heeft de meeste prioriteit om de invoering van ICT in het onderwijs breed te implementeren? Geef de prioriteit van onderstaande activiteiten aan door er een cijfer aan toe te kennen waarbij '1' staat voor de hoogste prioriteit en '5' voor de laagste prioriteit.

- a. Snelle verbindingen vanuit privé-, werk - en studieomgeving
- b. Toegankelijkheid van PC's voor studenten op de campus
- c. Professionalisering van docenten op computerbasisvaardigheden (Word, Excel, PowerPoint, internet)
- d. Professionalisering van docenten op het terrein van didactische vernieuwing ondersteund door ICT.
- e. Tijd (en geld) investeren in de ontwikkeling van elektronisch lesmateriaal dat via Blackboard te bereiken is.

Vraag 24: Ik heb tot slot nog de volgende opmerking(en)/ suggesties:

Hartelijk dank voor het invullen van de vragenlijst!